

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, 25 listopada 2025 r.

FB-III.431.11.2025

Pan

Józef Kaczmarek

Burmistrz Uniejowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 175 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², zwanej dalej *ustawą o finansach*, służby finansowe Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi podległe Wojewodzie Łódzkiemu w składzie:

- Zuzanna Kubiak – młodszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu ŁUW w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów³,
- Urszula Dzika-Górnik – główny specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu ŁUW w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów (od dnia 25 kwietnia 2025 r. do dnia 8 września 2025 r.),
- Michał Kontowt – kierownik oddziału kontroli finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu ŁUW, pełniący funkcję kierownika zespołu kontrolerów (od dnia 30 sierpnia 2025 r. do dnia 19 września 2025 r.)

na podstawie upoważnień do przeprowadzenia kontroli odpowiednio nr 15/1/2025, 15/2/2025 z dnia 15 kwietnia 2025 r. oraz 15/3/2025 z dnia 21 sierpnia 2025 r. wydanych przez dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu ŁUW w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego, przeprowadzono w Gminie Uniejów, w okresie od 25 kwietnia 2025 r. do dnia 19 września 2025 r., kontrolę finansową.

Zakres kontroli, to jest przedmiot i okres objęty kontrolą:

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224 ze zm.) - w brzmieniu obowiązującym w dacie dokonywania poszczególnych czynności kontrolnych.

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1483) – w brzmieniu obowiązującym w badanym okresie.

³ od dnia 30 sierpnia 2025 r. zmiana funkcji: z kierownika zespołu kontrolerów na funkcję członka zespołu kontrolerów.

1) przedmiot kontroli:

prawidłowość wykorzystania dotacji celowej przekazanej jednostce samorządu terytorialnego w 2023 roku na realizację zadania własnego pn.: *”Budowa drogi pożarowej do tężni w Uniejowie”*, związanego z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska

2) okres objęty kontrolą: od dnia **1 stycznia 2023 r.** do **dnia 31 grudnia 2023 r.**

[dowód: akta kontroli, str. 1-2]

Działalność jednostki, przy zastosowaniu przyjętych kryteriów kontroli⁴, w badanym okresie ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami⁵.

I. Informacje ogólne

1. Burmistrzem Miasta Uniejów (Uniejowa) w okresie objętym kontrolą był i jest obecnie Pan Józef Kaczmarek, co potwierdzają:

- Zaświadczenie wydane przez Przewodniczącego Miejskiej Komisji Wyborczej w Uniejowie z dnia 30 października 2018 r.,
- Zaświadczenie wydane przez Przewodniczącego Miejskiej Komisji Wyborczej w Uniejowie z dnia 07 maja 2024 r.

[dowód: akta kontroli, str. 409, 672]

2. Skarbnikiem Miasta (Gminy) Uniejów w okresie objętym kontrolą była i jest do chwili obecnej Pani Arleta Pietrzak, co potwierdza Uchwała Nr XXXII/180/04 Rady Miejskiej w Uniejowie z dnia 30 grudnia 2004 roku w sprawie powołania Skarbnika Miasta Uniejów.

[dowód: akta kontroli, str. 157]

3. Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie nadania statusu uzdrowiska⁶ z dnia 27 czerwca 2012 roku Miasto Uniejów wraz z sołectwami⁷ zyskało status uzdrowiska.

4. Na mocy art. 49 ust. 1⁸ Ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych⁹, zwanej dalej *ustawą*

⁴ art. 3 ust. 1 w zw. z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224 ze zm.) oraz w zw. z art. 28 ust. 3 pkt 1) i 2) ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 428) – w brzmieniu obowiązującym w badanym okresie.

⁵ Skala ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2012 r. w sprawie nadania statusu uzdrowiska miastu Uniejów wraz z sołectwami: Spycimierz, Spycimierz-Kolonia, Zieleń i Człopy położonym na obszarze gminy Uniejów (Dz. U. z 2012 r. poz. 782).

⁷ Spycimierz, Spycimierz-Kolonia, Zieleń i Człopy położonym na obszarze gminy Uniejów.

⁸ Brzmienie art. 49 ust.1 po nowelizacji ustawy z dnia 11 września 2024 r.: „*Gmina uzdrowiskowa realizująca zadania, o których mowa w art. 46, otrzymuje dotację z budżetu państwa w wysokości równej wpływom z tytułu opłaty*

o lecznictwie – Gmina uzdrowiskowa realizująca zadania, o których mowa w art. 46, otrzymuje dotację z budżetu państwa w wysokości równej wpływom z tytułu opłaty uzdrowiskowej pobranej w uzdrowisku w roku poprzedzającym rok bazowy w rozumieniu ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 356 ze zm. – w brzmieniu obowiązującym w badanym zakresie).

5. Zgodnie z art. 46 *ustawy o lecznictwie*¹⁰ Gmina uzdrowiskowa oraz gmina posiadająca status obszaru ochrony uzdrowiskowej, poza zadaniami przewidzianymi przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, realizuje zadania własne związane z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska.

II. Szczegółowy zakres kontroli

1. Szczegółowej kontroli poddano przestrzeganie postanowień wynikających z Umowy nr WZ/25/2023 z dnia 01 czerwca 2023 r., zawartej pomiędzy Wojewodą Łódzkim, a Gminą Uniejów.
2. Kontroli finansowej poddano również:
 - a) prawidłowość ujęcia w budżecie gminy i planie finansowym kwoty otrzymanej dotacji zgodnie z umową;
 - b) zgodność poniesionych wydatków, sfinansowanych środkami otrzymanej dotacji z budżetu państwa, z planowanym przeznaczeniem;
 - c) prawidłowość kwalifikowania wydatków do właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej;
 - d) kompletność i rzetelność dokumentów dotyczących dokonywanych operacji gospodarczych i finansowych;
 - e) zgodność danych zawartych w sprawozdaniach z ewidencją księgową;
 - f) wiarygodność rozliczenia dotacji z budżetu państwa na przedmiotowe zadanie;
 - g) prawidłowość rozliczenia dotacji, zgodnie z zawartą umową, a także innymi przepisami prawa;
 - h) terminowość zwrotu niewykorzystanej dotacji, zgodnie z zawartą umową i przepisami prawa.

uzdrowiskowej pobranej w uzdrowisku w roku bazowym w rozumieniu ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. poz. 1572).”.

⁹ Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 14200 – w brzmieniu obowiązującym w badanym okresie).

¹⁰ Patrz przypis nr 9.

III. Ustalenia kontroli

1. W dniu 01 czerwca 2023 r. została zawarta Umowa nr WZ/25/2023¹¹ pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Łódzkim Karolem Młynarczykiem, a Gminą Uniejów, reprezentowaną przez Burmistrza Uniejowa – Józefa Kaczmarka, przy kontrasygnacie Arlety Pietrzak – Skarbnika Gminy Uniejów. Przedmiotem *Umowy* było udzielenie Gminie Uniejów, zwanej dalej Beneficjentem – dotacji na realizację zadania własnego¹² pn.: „*Budowa drogi pożarowej do tężni w Uniejowie*”.

Wartość dotacji celowej zgodnie z zapisami *Umowy* § 2 ust. 1 wyniosła **202 576,00 zł** (słownie: *dwieście dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt sześć złotych 00/100*), w ramach działu 758 – Różne rozliczenia; rozdziału 75814 – Różne rozliczenia finansowe; § 2870 – Dotacje przekazane z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych.

Powyższa wartość dotacji została określona na podstawie wniosku o dotację z budżetu państwa na realizację zadań własnych związanych z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska, złożonego przez Gminę Uniejów w dniu 28 marca 2023 r., zgodnie ze wzorem określonym w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie trybu i terminów ustalenia oraz przekazania dotacji z budżetu państwa gminie uzdrowiskowej¹³.

Zgodnie z § 1 ust. 2 *Umowy* termin realizacji *Zadania* ustalono do dnia 31 grudnia 2023 r.

Stosownie do § 2 ust. 4 *Umowy* Beneficjent zobowiązał się sfinansować *Zadanie* ze środków własnych w części przekraczającej kwotę dotacji.

[dowód: akta kontroli, str. 15-85]

2. W załączniku nr 1 (dochody budżetu na 2023 rok) do Uchwały Nr LXXIII/606/2023 Rady Miejskiej w Uniejowie z dnia 23 maja 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Miasta i Gminy Uniejów na rok 2023, zaprezentowano dotację celową w sposób prawidłowy, zgodnie z klasyfikacją budżetową, w ramach działu 758 – Różne rozliczenia; rozdziału 75814 – Różne rozliczenia finansowe; § 2870 – Dotacje przekazane z budżetu państwa dla gmin uzdrowiskowych, w kwocie 202 576,00 zł określonej w umowie dotacyjnej.

[dowód: akta kontroli, str. 620-637]

3. Stosownie do zapisów *Umowy* § 2 ust. 3 Wojewoda zobowiązał się przekazać dotację, na dotacyjny rachunek Beneficjenta do dnia 31 sierpnia 2023 r.

¹¹ Dalej zwana *Umową*.

¹² Dalej zwane *Zadaniem*.

¹³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 9 czerwca 2006 r. w sprawie trybu i terminów ustalenia oraz przekazania dotacji z budżetu państwa gminie uzdrowiskowej (Dz. U. Nr 103, poz. 705).

W dniu 21 sierpnia 2023 r. Wojewoda Łódzki przekazał dotację celową z budżetu państwa na realizację *Zadania* w kwocie **202 576,00 zł**, na rachunek bankowy wskazany¹⁴ przez Gminę Uniejów, co potwierdza wyciąg bankowy Nr 165/2023 z dnia 21 sierpnia 2023 r.

Rachunek bankowy wskazany przez Beneficjenta był rachunkiem bieżącym oprocentowanym, na którym jednocześnie realizowane były inne operacje finansowe, co istotne na tym rachunku bankowym funkcjonował również kredyt odnawialny.

Jednostka kontrolowana w przedłożonych wyjaśnieniach poinformowała, że cyt.: „(...) *Na rachunku budżetu, na którym gromadzone były środki z dotacji gmina posiadała jednocześnie uruchomiony kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z limitem w wysokości 5 000 000 zł przyznany na podstawie umowy nr 13/2023/M z dnia 23.06.2023 r. z Rejonowym Bankiem Spółdzielczym w Malanowie aneksowanej dnia 01.08.2023 r. w zakresie zwiększenia kwoty limitu do 8 000 000 zł oraz dnia 29.12.2023 r. w zakresie zmniejszenia kwoty limitu do 6 000 000¹⁵ zł. Kredyt ten aktywowany był automatycznie w przypadku wyczerpania dostępnych środków własnych, co oznacza, że wszelkie dalsze wydatki były finansowane ze środków kredytowych.*(...)”

[dowód: akta kontroli, str. 15-21, 867-870, 884-885]

4. Wpływ środków z dotacji celowej w wysokości 202 576,00 zł na rachunek bieżący Beneficjenta (Gmina Uniejów)¹⁶ został zewidencjonowany¹⁷ po stronie Wn konta 133-1 „*Rachunek bankowy*”, w korespondencji ze stroną Ma konta 901-2 „*Dotacje z budżetu Państwa*” pod datą 21 sierpnia 2023 r., potwierdzeniem powyższej operacji finansowej jest wyciąg bankowy nr 165/2023 z dnia 21 sierpnia 2023 r.

Przekazanie środków finansowych w wysokości 571 789,73 zł z rachunku Gminy Uniejów na rachunek bankowy prowadzony na rzecz Urzędu Miasta i Gminy Uniejowa zewidencjonowano¹⁸ po stronie Wn konta 223-1/75 „*Rozliczenie wydatków budżetowych Urząd Miasta*”, w korespondencji ze stroną Ma konta 133-1 „*Rachunek bankowy*” pod datą 28 grudnia 2023 r., potwierdzeniem powyższej operacji finansowej jest wyciąg bankowy nr 256/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.

W Urzędzie Miasta i Gminy Uniejów przekazane środki finansowe w wysokości 571 789,73 zł zaewidencjonowano¹⁹ po stronie Wn konta 130-2-1 „*Rachunek bankowy wydatki*” w korespondencji ze stroną Ma konta 223-1 „*Rozliczenie wydatków budżetu*”

¹⁴ Rachunek bankowy został wskazany przez Gminę Uniejów w dniu 18 kwietnia 2023 r., w piśmie ze znakiem: RI.7012.12.2023.AP.

¹⁵ Omyłka pisarska jednostki kontrolowanej, winno być: 6 000 000,00 zł.

¹⁶ Rachunek bankowy prowadzony na rzecz Gminy Uniejów.

¹⁷ Ewidencja księgowa prowadzona dla budżetu (Organu).

¹⁸ Ewidencja księgowa prowadzona dla budżetu (Organu).

¹⁹ Ewidencja księgowa prowadzona dla Urzędu Miasta (jednostka budżetowa).

Państwa” pod datą 28 grudnia 2023 r., potwierdzeniem powyższej operacji finansowej jest wyciąg bankowy nr 241/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.

Wydatki związane z realizacją *Zadania* zostały zaewidencjonowane na koncie 130-2-1 „*Rachunek bankowy wydatki*” po stronie Ma, w korespondencji z kontami zespołu „2” po stronie Wn.

Według przedstawionych wydruków z systemu finansowo-księgowego wydatki poniesione na realizację zadania własnego, związanego z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosły łącznie **600 716,17 zł**²⁰.

[dowód: akta kontroli, str. 96, 160, 454, 762, 777, 785-787]

5. Stosownie do art. 152 ust. 1 *ustawy o finansach* oraz zapisów *Umowy* § 3 pkt 3) Gmina Uniejów została zobowiązana do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej *Zadania*, obejmującej środki otrzymane z dotacji oraz wydatki dokonane z tych środków, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych zdarzeń gospodarczych (operacji księgowych).

W ocenie kontrolerów Gmina Uniejów, realizując *Zadanie*, nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków otrzymanych z dotacji celowej.

Jednostka kontrolowana przedłożyła kontrolującym ewidencję księgową jedynie w zakresie środków finansowych związanych z realizacją *Zadania* ogółem.

W trakcie trwania kontroli zwrócono się także do jednostki badanej o przesłanie dodatkowego materiału dowodowego tj. wyodrębnionej ewidencji księgowej, której zawartość jednoznacznie będzie wskazywać, w jakiej części wydatki poniesione na wykonanie przedmiotowego *Zadania* były finansowane ze środków dotacyjnych, a w jakiej z innych źródeł finansowania. Złożone przez Beneficjenta w toku czynności kontrolnych wyjaśnienia oraz nieprzedstawienie ewidencji księgowej w układzie analitycznym wskazują jednoznacznie, że Gmina Uniejów nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków dotacyjnych, cyt.: „(...) *Wszystkie środki zostały przeznaczone zgodnie z celem dotacji, co potwierdzają załączone dokumenty (np. faktury, rachunki, potwierdzenia przelewów). Jednocześnie informuję, iż aktualnie podjęto działania mające na celu dostosowanie ewidencji księgowej do zapisów umowy dotacji w tym zakresie. Utworzono rachunek na rzecz Gminy Uniejów o numerze: 63 8557 0009 2005 0200 1298 0150, który będzie służył do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej zadania, obejmującej środki otrzymane z dotacji z budżetu państwa na*

²⁰ Sumą tej wartości były następujące kwoty: 16 019,80 zł + 1 771,20 zł + 1 889,00 zł + 571 789,73 zł + 9 246,44 zł.

realizację zadań własnych związanych z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska oraz wydatki dokonywane z tych środków. Zostaną utworzone konta analityczne w ewidencji księgowej dla środków z dotacji.”

Brak wyodrębnionej ewidencji księgowej należy uznać za **nieprawidłowość**, za którą odpowiedzialność ponosi skarbnik gminy i kierownik jednostki kontrolowanej.

[dowód: akta kontroli, str. 15-21, 827-828]

6. Dotacja celowa na realizację *Zadania* została ujęta w ewidencji księgowej, w zwiększeniach konta 992 „Plan wydatków” w kwocie 202 576,00 zł, zgodnie z klasyfikacją budżetową dział 600 – Transport i łączność; rozdział 60016 – Drogi publiczne gminne § 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych.

[dowód: akta kontroli, str. 98]

7. Zaangażowanie wydatków budżetowych zostało zaksięgowane po stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków roku bieżącego” w łącznej kwocie 606 458,53 zł²¹, zgodnie z klasyfikacją budżetową dział 600 – Transport i łączność; rozdział 60016 – Drogi publiczne gminne; § 6050 – Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych.

[dowód: akta kontroli, str. 95]

8. Jak wynika z przedstawionych przez podmiot kontrolowany dokumentów finansowo-księgowych całość realizacji *Zadania* pn. „**Budowa drogi pożarowej do tężni w Uniejowie**” wyniosła łącznie **606 458,53 zł** (słownie: *sześćset sześć tysięcy czterysta pięćdziesiąt osiem złotych 53/100*).

W okresie objętym kontrolą (od 01.01.2023 r. – 31.12.2023 r.) wydatki dokonane przez Gminę Uniejów na wykonanie zadania własnego będącego przedmiotem tego badania wyniosły łącznie **600 716,17 zł** (słownie: *sześćset tysięcy siedemset szesnaście złotych 17/100*).

Kontroli poddano wszystkie dokumenty finansowo-księgowe związane z realizacją przedmiotowego *Zadania*.

Gmina Uniejów przedłożyła również informacje dotyczące poszczególnych płatności w ramach realizacji *Zadania*, cyt.: „(...) *Faktura VAT nr 1/23/POZ z dnia 15.11.2023 r. na kwotę 571 789,73 zł została zapłacona ze środków dotacji w wysokości 202 576,00 zł, ze środków odsetek od środków dotacji zgromadzonych na rachunku od daty wpływu do*

²¹ Sumą tej wartości były następujące kwoty: 19 680,00 zł + 571 789,73 zł + 12 800,00 zł + 2 188,80 zł.

daty płatności za przedmiotową fakturę w wysokości 4 372,92 zł²² oraz ze środków własnych w wysokości 364 840,81 zł.

Rachunek nr 02/12/2023 z dnia 04.12.2023 r. na kwotę brutto 12 800,00 zł za pełnienie obowiązków Inspektora Nadzoru Inwestorskiego na zadaniu pn.: Budowa drogi pożarowej do tężni w Uniejowie został sfinansowany w całości ze środków własnych. Ponadto informujemy, iż podatek dochodowy w wysokości 1 090,00 zł został uregulowany dnia 19.01.2024 r. i zawiera się w kwocie transakcji 18 417,00 zł (w załączeniu potwierdzenie transakcji 2024.01.19/358/1) natomiast składki ZUS w wysokości 4 652,36 zł zostały uregulowane 05.01.2024 r. i zawierają się w kwocie transakcji 111 169,36 zł (w załączeniu potwierdzenie transakcji 2024.01.05/1208/1).

Rachunek nr 1/07/2023 z dnia 10.07.2023 r. na kwotę brutto 19 680,00 zł za wykonanie opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej w ramach zadania pn.: Budowa drogi pożarowej do tężni w Uniejowie został sfinansowany w całości ze środków własnych. (...)”

[dowód: akta kontroli: str. 103-104, 138-153, 155-156, 158-160, 827-828]

9. Jak ustalano w trakcie badania opisy na dowodach księgowych zawierały zgodnie z zapisami Umowy § 4 ust. 3 następujące elementy:

- adnotację o sprawdzeniu pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym, zatwierdzeniu do wypłaty oraz dokonaniu zapłaty,
- zapis „zadanie realizowane jest przy udziale środków budżetu państwa, zgodnie z umową nr WZ/25/2023 z dnia 01 czerwca 2023 r.”,
- wskazanie pozycji z kosztorysu, której dotyczą wydatki (w przypadku faktury),
- opis sposobu wyłonienia wykonawcy – tryb zamówienia publicznego,
- informacje o zewidencjowaniu środka trwałego (w przypadku faktury),
- dekretację na kontach księgowych,
- wskazanie klasyfikacji budżetowej, w której poniesione zostały wydatki.

Wszystkie adnotacje składające się na opis faktury zostały opatrzone datami, pieczętkami i podpisami osób uprawnionych do ich dokonywania.

Stwierdzono jednak **nieprawidłowości** w zakresie opisów na dokumentach księgowych, tj.:

- a) wszystkie skontrolowane dokumenty zawierały takie same opisy, tj. kwotę ogólną *Zadania* wraz ze wskazaniem wszystkich poniesionych wydatków oraz informację

²² Naliczenie odsetek od otrzymanej dotacji celowej miało jedynie charakter techniczny - szczegółowo opisane w pkt 10 niniejszego dokumentu.

o kwocie dotacji celowej, odsetek i środków własnych (nieadekwatnie do zapisów *Umowy* § 4 ust. 3 pkt 1);

- b) brak potwierdzeń realizacji usług oraz robót budowlanych (nieadekwatnie do zapisów *Umowy* § 4 ust. 3 pkt 5);
- c) brak wskazania numerów wyciągów bankowych, związanych z realizacją płatności w ramach *Zadania* (nieadekwatnie do zapisów *Umowy* § 4 ust. 3 pkt 8).

Jednostka kontrolowana złożyła następujące wyjaśnienia w zakresie nieprawidłowości opisanej w punkcie a) cyt.: „*Faktury i rachunki w ramach zadania finansowanego z przedmiotowej dotacji zostały opisane zgodnie z § 4 ust. 3 pkt. 1-9 umowy nr WZ/25/2023 w sprawie udzielenia dotacji z budżetu państwa w 2023 r. na realizację zadań własnych związanych z zachowaniem funkcji leczniczych uzdrowiska z dnia 1 czerwca 2025²³ r. jednak w związku z błędną interpretacją zapisów umowy w tym zakresie przyjęto zamiast kwoty z poszczególnych faktur/rachunków całkowitą kwotę zaliczoną do kosztów realizacji zadania. Nadmieniam, iż adnotacje o sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym jak i zatwierdzeniu do wypłaty były zgodne z kwotami z faktur/rachunków, których dotyczył opis.*”

Za powyższą **nieprawidłowość** odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

W trakcie trwania czynności kontrolnych w dniu 17 lipca 2025 r., Gmina Uniejów dokonała korekty opisów na dowodach księgowych w zakresie wymienionych wyżej nieprawidłowości (punkt a, b, c), gdzie wskazano, że faktura VAT nr 1/23/POŻ z dnia 15.11.2023 r. została opłacona ze środków dotacyjnych w wysokości 202 576,00 zł, ze środków własnych Beneficjenta w wysokości 364 840,81 zł oraz z odsetek bankowych²⁴ w wysokości 4 372,92 zł, natomiast rachunek nr 1/07/2023 z dnia 10.07.2023 r. i rachunek nr 02/12/2023 z dnia 04.12.2023 r. zostały sfinansowane ze środków własnych Gminy Uniejów. Jednostka kontrolowana wskazała również w opisach na dokumentach numery wyciągów dotyczących płatności za poszczególne wydatki w ramach realizacji *Zadania*, a także potwierdzenia zrealizowanych usług oraz robót budowlanych.

[dowód: akta kontroli, str. 15-21, 103-104, 138-153, 155-156, 158-160, 892-898]

10. Otrzymane środki finansowe znajdowały się na oprocentowanym rachunku bankowym. Stosownie do zapisów *Umowy* § 3 pkt 1) wygenerowane odsetki bankowe od

²³ Omyłka pisarska jednostki kontrolowanej, winno być 2023.

²⁴ Naliczenie odsetek od otrzymanej dotacji celowej miało jedynie charakter techniczny - szczegółowo opisane w pkt 10 niniejszego dokumentu.

przekazanych przez Wojewodę środków finansowych z dotacji należało wykorzystać na wykonanie *Zadania*.

Jednostka kontrolowana przedstawiła w trakcie czynności kontrolnych otrzymany dokument z banku, który prezentował naliczenie odsetek bankowych od kwoty 202 576,00 zł, w terminie 21.08.2023 r. – 28.12.2023 r., w wysokości 4 372,92 zł.

Kontrolujący zwrócili się z prośbą o dodatkowe informacje w zakresie naliczonych odsetek bankowych, w związku z otrzymaną dotacją celową. W odpowiedzi kontrolujący otrzymali pismo opatrzone datą 12 czerwca 2025 r. oraz podpisami Burmistrza Uniejowa i Skarbnika Gminy Uniejów. W piśmie zawarte były m.in. następujące wyjaśnienia, cyt.: *„(...) Z uwagi na mechanizm funkcjonowania kredytu odnawialnego w rachunku, środki z dotacji – mimo iż zostały przekazane – nie były fizycznie dostępne na rachunku bankowym w sposób umożliwiający ich oprocentowanie, ponieważ saldo rachunku czasami pozostawało ujemne lub zerowe, mieszcząc się w limicie kredytowym. W konsekwencji nie wystąpiły rzeczywiste przychody z tytułu odsetek bankowych, które mogłyby zostać ujęte w ewidencji. Niemniej jednak, działając w sposób odpowiedzialny i zgodnie z zasadami gospodarności, gmina dokonała szacunkowego naliczenia odsetek, które narosłyby od kwoty dotacji w okresie od dnia jej przekazania do dnia wydatkowania. Naliczona w ten sposób kwota została następnie przeznaczona na dofinansowanie zadania pn.: „Budowa drogi pożarowej do tężni w Uniejowie (...)”.*

Jak wynika z przedstawionych przez jednostkę kontrolowaną wyjaśnień przyznana dotacja celowa znajdowała się na rachunku bankowym, na którym jednocześnie uruchomiony został kredyt odnawialny.

W związku z powyższym naliczenie odsetek miało jedynie charakter techniczny i nie stanowiło rzeczywistego przychodu Gminy Uniejów, nie zostało to także zaewidencjonowane w systemie finansowo-księgowym.

Udzielone w wyżej wskazanym piśmie wyjaśnienia jednostki nie mogą być uznane za okoliczności uzasadniające i niwelujące popełnione nieprawidłowości.

[dowód: akta kontroli, str. 884-885]

11. Kontrolujący dokonali weryfikacji przedłożonych przez Gminę Uniejów wyciągów bankowych, w związku z prowadzonym rachunkiem bankowym, na który wpłynęły środki z dotacji celowej oraz, na którym realizowane były inne transakcje finansowe.

Jak ustalono w trakcie czynności kontrolnych na podstawie zgromadzonych materiałów dowodowych – **wyciąg bankowy nr 165/2023 z dnia 21 sierpnia 2023 r.**, stan salda na

rachunku bankowym przed wpływem dotacji celowej wynosił **-4 729 389,50 zł²⁵** (słownie: *minus cztery miliony siedemset dwadzieścia dziewięć tysięcy trzysta osiemdziesiąt dziewięć złotych 50/100*), natomiast stan salda po wpływie dotacji celowej na rachunek bankowy Beneficjenta wyniósł **-4 526 813,50 zł²⁶** (słownie: *minus cztery miliony pięćset dwadzieścia sześć tysięcy osiemset trzynaście złotych 50/100*), zatem dotacja celowa w pierwszej kolejności zmniejszyła zadłużenie wynikające z posiadanego przez jednostkę kontrolowaną kredytu odnawialnego, **co jednoznacznie wskazuje na wykorzystanie dotacji celowej niezgodnie z przeznaczeniem.**

Ponadto Gmina Uniejów nie prowadziła wyodrębnionej ewidencji księgowej²⁷ dla środków otrzymanych z dotacji celowej wskutek czego nie istnieje możliwość ustalenia, czy środki otrzymane z budżetu państwa faktycznie wydatkowane zostały w sposób prawidłowy i znajdowały się na rachunku bankowym, aż do dnia zapłaty za realizację *Zadania*.

Zgodnie z art. 48 ustawy o finansach, jednostki sektora finansów publicznych mogą lokować wolne środki finansowe w określone instrumenty, z wyłączeniem środków pochodzących z dotacji budżetowych.

Wobec powyższego, stosownie do dyspozycji art. 169 ust. 1 pkt 1) w zw. z ust 5 pkt 1) ustawy o finansach kwota **202 576,00 zł** (słownie: *dwieście dwa tysiące pięćset siedemdziesiąt sześć złotych 00/100*) **wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania z budżetu państwa dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności²⁸** (w omawianym przypadku od dnia wystąpienia pokontrolnego) winna zostać zwrócona na rachunek bieżący dochodów dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie o numerze: **NBP O/O Łódź Nr 56 1010 1371 0022 1922 3100 0000**

Jednocześnie w tym miejscu należy zauważyć, że opisane działanie jednostki kontrolowanej daje podstawę do stwierdzenia, że powyższe okoliczności mogą wskazywać na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 1) ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych²⁹, tj. *wydatkowanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację*.

²⁵ Przy pozycji 5 na wyciągu bankowym nr 165/2023 z dnia 21 sierpnia 2023 r.

²⁶ Przy pozycji 6 na wyciągu bankowym nr 165/2023 z dnia 21 sierpnia 2023 r.

²⁷ Nieprawidłowość opisana w pkt 5 niniejszego dokumentu.

²⁸ W omawianym przypadku, odsetki liczone powinny być od dnia przekazania dotacji na rachunek Beneficjenta tj. od dnia 21 sierpnia 2023 r.

²⁹ Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 104 ze zm.).

[dowód: akta kontroli, str. 430-453, 455-579, 886-898]

12. Gmina Uniejów przedstawiła rozliczenie dotacji udzielonej z budżetu państwa w części 85/10 – województwo łódzkie z zachowaniem terminu wynikającego z zapisów *Umowy* § 4 ust. 1., tj. do dnia 15 stycznia 2024 r, według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zawartej *Umowy*.

Jednostka kontrolowana w dokumencie wskazała, że łączna wartość wkładu własnego w ramach realizacji *Zadania* wyniosła: **399 509,61 zł**, kwota przyznanej dotacji celowej: **202 576,00 zł** oraz kwota odsetek bankowych³⁰: **4 372,92 zł**.

Beneficjent w załączniku nr 2, w pozycji „*data wydatkowania środków, tj. data zapłaty za faktury/rachunki (w tym data dokonania przelewów do ZUS, urzędu skarbowego)*”, wykazał następujące dane:

- **rachunek nr 1/07/2023**, data zapłaty w dniu **21.07.2023 r.**, kwota **19 680,00 zł**³¹,
- **rachunek nr 02/12/2023**, data zapłaty **29.12.2023 r.**, kwota **14 988,80 zł**³²,
- **faktura nr 1/23/POŻ**, data zapłaty **29.12.2023 r.**, kwota **571 789,73 zł**³³.

Jak ustalano w toku badania, w okresie objętym kontrolą (od 01.01.2023 r. – 31.12.2023 r.) wydatki dokonane przez Gminę Uniejów na wykonanie zadania własnego wyniosły łącznie **600 716,17 zł**.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Gmina Uniejów posiadała zobowiązania finansowe wobec Urzędu Skarbowego³⁴ oraz wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych³⁵ w kwocie ogółem **5 742,36 zł**, które zostały uregulowane odpowiednio w dniu 5 stycznia 2024 r. oraz w dniu 19 stycznia 2024 r., jak wynika z informacji uzyskanych w toku kontroli, jednostka kontrolowana dokonała powyższych płatności ze środków własnych.

Poniżej informacje przedstawione przez jednostkę kontrolowaną, cyt.: „(...) *Rachunek nr 02/12/2023 z dnia 04.12.2023 r. na kwotę brutto 12 800,00 zł za pełnienie obowiązków Inspektora Nadzoru Inwestorskiego na zadaniu pn.: Budowa drogi pożarowej do tężni w Uniejowie został sfinansowany w całości ze środków własnych. Ponadto informujemy, iż podatek dochodowy w wysokości 1 090,00 zł został uregulowany dnia 19.01.2024 r. i zawiera się w kwocie transakcji 18 417,00 zł (w załączeniu potwierdzenie transakcji 2024.01.19/358/1) natomiast składki ZUS w wysokości 4 652,36 zł zostały uregulowane*

³⁰ Naliczenie odsetek od otrzymanej dotacji celowej miało jedynie charakter techniczny - szczegółowo opisane w pkt 10 niniejszego dokumentu.

³¹ Wyciąg bankowy numer 135/2023 z dnia 21 lipca 2023 r., poz. numer 15.

³² Wyciąg bankowy numer 242/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r., poz. numer 1.

³³ Wyciąg bankowy numer 242/2023 z dnia 29 grudnia 2023 r., poz. numer 2.

³⁴ Zobowiązanie dotyczyło niezapłaconej zaliczki na podatek dochodowy do US, w związku z zawartą umową zlecenia ze Zleceniobiorcą.

³⁵ Zobowiązanie dotyczyło niezapłaconych składek do ZUS, w związku z zawartą umową zlecenia ze Zleceniobiorcą.

05.01.2024 r. i zawierają się w kwocie transakcji 111 169,36 zł (w załączeniu potwierdzenie transakcji 2024.01.05/1208/1). (...)”

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że rachunek nr 1/07/2023 z dnia 10.07.2023 nie został opłacony w całości w dniu wskazanym w rozliczeniu dotacji tj. w dniu 21.07.2023 r., płatności dotyczące podatku dochodowego oraz składki ZUS w kwocie ogółem **3 660,20 zł**, zostały zrealizowane odpowiednio w dniu 4 sierpnia 2023 r. oraz w dniu 18 sierpnia 2023 r., jak wynika z informacji uzyskanych w toku kontroli, jednostka kontrolowana dokonała powyższych płatności ze środków własnych.

Poniżej informacje przedstawione przez jednostkę kontrolowaną, cyt.: „(...) *Rachunek nr 1/07/2023 z dnia 10.07.2023 r. na kwotę brutto 19 680,00 zł za wykonanie opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej w ramach zadania pn.: Budowa drogi pożarowej do tężni w Uniejowie został sfinansowany w całości ze środków własnych. Ponadto informujemy, iż podatek dochodowy w wysokości 1 889,00 zł został uregulowany dnia 18.08.2023 r. i zawiera się w kwocie transakcji 17 378,00 zł (w załączeniu potwierdzenie transakcji 2023.08.18/786/1) natomiast składki ZUS w wysokości 1 771,20 zł zostały uregulowane 04.08.2023 r. i zawierają się w kwocie transakcji 114 282,68 zł (w załączeniu potwierdzenie transakcji 2023.08.04/1014/1). (...)”*

Zdaniem kontrolerów Gmina Uniejów, w dokumencie stanowiącym rozliczenie dotacji udzielonej w budżetu państwa w części 85/10 – województwo łódzkie wykazała dane niezgodne ze stanem faktycznym.

Powyższe należy uznać za **nieprawidłowość** za którą odpowiedzialność ponosi kierownik jednostki kontrolowanej.

[dowód: akta kontroli, str. 429, 826-829, 901-903]

W dniu 15 października 2025 r. za pośrednictwem platformy e-PUAP wpłynęły do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi wniesione przez Burmistrza Uniejowa pisemne umotywowane zastrzeżenia³⁶ do *projektu wystąpienia pokontrolnego* znak FB-III.431.11.2025 z dnia 7 października 2025 r.

Zastrzeżenia kierownika jednostki kontrolowanej (Burmistrza Uniejowa) odnosiły się do ustaleń kontroli w odniesieniu do części *III. Ustalenia kontroli pkt 5, pkt 11 oraz pkt 12 projektu wystąpienia pokontrolnego* z dnia 7 października 2025 r.

Kierownik komórki do spraw kontroli (Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi) zawiadomił kierownika jednostki kontrolowanej pismem

³⁶ Data pisma: 14 października 2025 r.

z dnia 24 listopada 2025 r. znak FB-III.431.11.2025, że zastrzeżenia złożone do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 7 października 2025 r. zostały **oddalone** (art. 42 ust. 2 pkt 2 i art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³⁷), przy powołanym piśmie przekazał stanowisko wobec wniesionych zastrzeżeń (art. 45 ust. 1 z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³⁸).

Pismem z dnia 24 listopada 2025 r. poinformowano również kierownika jednostki kontrolowanej, że stosownie do uregulowań zawartych w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³⁹ w przypadku (...) *niewwzględnienia wszystkich zastrzeżeń sporządza się wystąpienie pokontrolne obejmujące treść projektu wystąpienia pokontrolnego*.

W związku z ustaleniami dokonanymi w toku prowadzonej kontroli, przedstawionymi w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, uprzejmie proszę Pana Burmistrza o:

- 1) dokonanie zwrotu otrzymanych środków z dotacji celowej wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, w kwocie **202 576,00 zł**, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części 85/10 – województwo łódzkie o numerze:

NBP O/O Łódź Nr 56 1010 1371 0022 1922 3100 0000

wraz z odsetkami w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 art. 169 ust. 1 *ustawy o finansach*, tj. od dnia podpisania przez kierownika jednostki kontrolującej wystąpienia pokontrolnego.

Odsetki od dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu państwa nalicza się, począwszy od dnia przekazania z budżetu państwa dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem (art. 169 ust. 5 pkt 1) – w omawianym przypadku od dnia 21 sierpnia 2023 r. do dnia zapłaty.

- 2) Prowadzenie *wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych z dotacji oraz wydatków dokonywanych z tych środków* (art. 152 ust. 1 *ustawy o finansach*).
- 3) Przedstawianie danych będących podstawą do rozliczenia dotacji w sposób rzetelny, prawidłowy i zgodny ze stanem faktycznym.

O sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym, a także podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę powiadomić Wojewodę Łódzkiego w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia.

³⁷ Patrz przypis 1

³⁸ Patrz przypis 1

³⁹ Patrz przypis 1

Jednocześnie uprzejmie proszę Pana Burmistrza⁴⁰ o przekazanie informacji o podjętej decyzji w sprawie ewentualnego zawiadomienia Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Łodzi, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami (część III. *Ustalenia kontroli* pkt 11 wystąpienia pokontrolnego), które mogą wskazywać na wystąpienie okoliczności naruszenia dyscypliny finansów publicznych, w szczególności czynu określonego w art. 9 pkt 1) ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁴¹, polegającego na **wydatkowaniu dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację**. Do informacji proszę załączyć kopię zawiadomienia⁴².

Informuję także, iż stosowanie do zapisów art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej⁴³ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anna Rośniak

Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu
(podpisano elektronicznie)

Do wiadomości:

- 1) Główny Księgowy Budżetu Wojewody

⁴⁰ Patrz art. 93 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 104, ze zm.)

⁴¹ Patrz przypis 29

⁴² Patrz art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 104, ze zm.)

⁴³ Patrzy przypis 1